

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Popis poskytovaných sociálních služeb a návazných služeb v území ORP Benešov

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu PODPORA PROCESU KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ORP BENEŠOV, CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006550, je spolufinancován Evropskou unií.

Obsah

1	Základní info o šetření poskytovaných sociálních služeb v ORP Benešov ...	3
1.1	Kontext realizovaného šetření	3
1.2	Metodologie šetření	3
1.3	Cíle šetření	4
2	Shrnutí statistických údajů v rámci poskytovaných sociálních služeb	5
3	Základní statistické údaje ve vazbě k sociálním službám	6
3.1	Přehled poskytovatelů sociálních služeb se sídlem v území ORP Benešov .	6
3.2	Přehled nadregionálních či celostátních služeb	9
3.3	Zaměření poskytovaných sociálních služeb	9
3.4	Formy poskytování sociálních služeb	10
3.5	Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb	11
3.6	Věkové skupiny uživatelů sociálních služeb	13
3.7	Časová dostupnost poskytovaných sociálních služeb	13
3.8	Kapacita sociálních služeb	16
3.9	Právní forma poskytovatelů sociálních služeb	17
4	Popis sociálních služeb z pohledu poskytovatelů	18
4.1	Cílová skupina: Senioři	18
4.1.1	Kapacita pobytových služeb	18
4.1.2	Odmítání zájemců	19
4.1.3	Kapacita a dostupnost terénních služeb	19
4.1.4	Odmítání zájemců	20
4.1.5	Financování	20
4.1.6	Spolupráce	21
4.2	Cílová skupina: Lidé se zdravotním postižením (OZP)	21
4.2.1	Kapacita a dostupnost služeb	21
4.2.2	Odmítnutí zájemců	23
4.2.3	Financování	23
4.2.4	Spolupráce	24
4.3	Cílová skupina: Rodiny a děti v ohrožení	24
4.3.1	Kapacita a dostupnost služeb	24
4.3.2	Odmítání zájemců	26
4.3.3	Financování	26
4.3.4	Spolupráce	26
4.4	Cílová skupina: Osoby ohrožené sociálním vyloučením	27
4.4.1	Kapacita a dostupnost služeb	27
4.4.2	Odmítání zájemců	29
4.4.3	Financování	29
4.4.4	Spolupráce	29
5	Shrnutí hlavních zjištění	30
6	Přílohy	33

1 Základní informace o šetření poskytovaných sociálních služeb v ORP Benešov

1.1 Kontext realizovaného šetření

V České republice se při zajišťování sociálních služeb (dále SSL) na lokální úrovni uplatňuje metoda komunitního plánování sociálních služeb. Město Benešov se do tohoto procesu, jehož smyslem je zavést efektivní plánování rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, zapojilo již v roce 2006. Město Benešov spolupracovala s městy Vlašim a Votice a první plán byl zpracován na roky 2007 až 2013, a to pro celý okres Benešov. V roce 2012 se opět města společně dohodla na společném komunitním plánování sociálních služeb a výstupem byl Komunitní plán sociálních a návazných služeb okresu Benešov na období 2015 – 2019.

Od srpna 2018 probíhá projekt, který komunitní plánování eliminuje na ORP Benešov, tentokrát s důrazem na potřeby obcí II. a I. stupně na ORP. Výstupem projektu je „Komunitní plán sociálních služeb na území ORP Benešov na období 2021 – 2024“. Cílem je vytvořit účinný, transparentní a dostupný systém, který bude zajišťovat sociální služby v takové kvalitě a rozsahu, která bude odpovídat reálným potřebám občanů a vycházet z možností zadavatele.

V rámci komunitního plánování sociálních služeb na Benešovsku vznikla i tato Analýza poskytovaných sociálních služeb občanům ORP Benešov. Cílem analýzy je získat aktuální informace o dostupných sociálních službách v daném území. V kvalitativní části analýzy jsou informace rozšířeny o popis návazných služeb, které jsou některými sociálními službami také zajišťovány.

Popis poskytovaných sociálních služeb je kombinací kvalitativního a kvantitativního zmapování současné situace v oblasti sociálních služeb poskytovaných občanům ORP Benešov, nepopisuje ale ani nehodnotí kvalitu poskytovaných služeb. Zjištěné informace jsou podkladem pro aktualizaci komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Benešov.

3

1.2 Metodologie šetření

Výchozím zdrojem informací o poskytovatelích sociálních služeb byl Registr poskytovatelů SSL, na jehož základě byl vytvořen „Přehled poskytovatelů SSL“ formou excelové tabulky. Tento přehled byl doplněn o informace získané v rámci rozhovorů s poskytovateli SSL, příp. o údaje získané z webových stránek či dalších informačních zdrojů poskytovatelů SSL. Přehled poskytovatelů byl konzultován a finálně vytvořen ve spolupráci s OSVZ MěÚ Benešov. Rozhovory byly realizovány s těmito poskytovateli SSL:

- CERPOS – Dům na půl cesty
- Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
- Cesta integrace, o.p.s.
- Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
- Dítě a kůň, z.s. – Sdružení pro hippoterapii
- Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
- Hewan, z.s.
- Magdaléna, o.p.s.
- Pečovatelská služba okresu Benešov

- proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.
- Rozum a Cit, z.s.
- RUAH, o.p.s.
- Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
- Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.
- TŘI, o.p.s.
- VLTAWIA s.r.o.

V rámci šetření byl brán zřetel na působnost SSL a jejich návazných služeb v rámci spádového území. Většina SSL je svou spádovostí relevantní pro celé území ORP Benešov. Podrobnější informace k tomuto tématu jsou uvedeny v části věnované dostupnosti SSL a kvalitativnímu popisu.

Vypracovaný přehled nelze považovat za definitivní a ve svém výčtu zcela úplný, a to vzhledem ke specifikům poskytovaných služeb v ORP Benešov – nelze postihnout všechny služby poskytované mimo území ORP Benešov, ale obyvatelům ORP Benešov. Je možné konstatovat, že se jedná o většinu služeb, které jsou v rámci ORP poskytovány.

Sběr dat probíhal v období od ledna do září 2019 s tím, že k 15. 10. 2019 byl v Registru SSL zkontrolován aktuální stav SSL v rámci ORP Benešov.

1.3 Cíle šetření

Cílem šetření je získat informace o dostupných sociálních službách, a to v těchto aspektech:

- rozsah poskytovaných služeb pro občany ORP Benešov,
- dostupná kapacita,
- neuspokojená poptávka po službách/neřešené potřeby občanů ORP Benešov,
- konkrétní problémy poskytovatelů při zajištění SSL.

2 Shrnutí statistických údajů v rámci poskytovaných sociálních služeb

Na úvod uvádíme stručné shrnutí ke statistickým údajům, které byly v rámci poskytovaných SSL zpracovány. V následující části jsou data popsána podrobněji včetně znázornění v grafech či tabulkách.

- Obyvatelům ORP Benešov poskytuje sociální služby celkem 38 poskytovatelů, kteří nabízejí 70 SSL. Jedná se celkem o 24 druhů SSL.
- Některé SSL jsou pro obyvatele ORP Benešov nabízené i více poskytovateli, přesto jejich kapacita není dostatečná. Konkrétně jde například o odlehčovací službu.
- Všechny SSL nejsou poskytovány v rámci ORP Benešov, ale přesto jsou pro obyvatele ORP Benešov dostupné a běžně využívány. Obyvatelé ORP Benešov využívají SSL, které jsou v okolních regionech, ale dostupné také pro ně (např. Dům pro matku a dítě ve Vlašimi) nebo v rámci nadregionálních či celostátních SSL (např. raná péče, tísňová péče).
- Pro obyvatele ORP Benešov je poskytováno 12 služeb sociálního poradenství, 27 služeb sociální prevence a 31 služeb sociální péče.
- V nabídce SSL jsou nejvíce zastoupeny pobytové služby (22 služeb), dále ambulantní (15 služeb) a terénní (14 služeb). Sociální služby jsou poskytovány také v kombinaci různých forem. Nejvíce je v této kategorii zastoupena kombinace ambulantní a terénní formy (19 služeb).
- Dle Registru jsou v rámci SSL pro ORP Benešov zastoupeny všechny cílové skupiny. Tato skutečnost však neznamená, že jsou SSL reálně dostupné pro všechny cílové skupiny. Velká část poskytovatelů SSL se zaměřuje na cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním postižením.
- Věkové skupiny uživatelů, kterým jsou SSL poskytovány, jsou různorodé a vzájemně se částečně překrývají. Z tohoto důvodu nelze vytvořit jednotné věkové skupiny pro všechny poskytovatele SSL a udělat jednoznačné závěry vzhledem k věkovým skupinám.
- Časová dostupnost SSL bezprostředně souvisí s formou dané služby. Obecně je pro obyvatele ORP Benešov nejvíce služeb poskytováno v nepřetržitém provozu, a to především v rámci pobytových služeb.
- Většina SSL je svou spádovostí relevantní pro celé území ORP. V případech, kdy je pečovatelská služba poskytována obcí, je určena především pro obyvatele obce či blízkého okolí. Dále platí, že některé SSL jsou obyvatelům Benešovska poskytovány také prostřednictvím SSL mimo ORP Benešov, a to tradičně především z ORP Vlašim a ORP Votice.
- S ohledem na tradiční plánování SSL měst Benešov, Vlašim a Votice, které probíhalo 13 let, mimo jiné, prostřednictvím tzv. okresních opatření, je dostupnost služeb posuzována a zohledňována v rámci celého okresu Benešov.
- Vzhledem k neexistující jednotné metodice uvádění kapacit u jednotlivých SSL nebylo možné zpracovat kapacity do jednotné statistiky, a to především v rámci terénních a ambulantních sociálních služeb. V rámci pobytových služeb nabízí nejvyšší kapacitu 6 domovů pro seniory, a to v počtu 372 lůžek. Na území ORP Benešov se nacházejí 3 domovy pro seniory.

V rámci šetření byla vytvořena tabulka s podrobným přehledem poskytovatelů a jimi poskytovaných SSL pro ORP Benešov. Tato tabulka obsahuje následující data aktuální v době šetření: identifikační a kontaktní údaje, druhy a formy poskytování SSL, cílové skupiny, věk klientů, kapacity a provozní doby. Jedná se o obsáhlou tabulku, která není oficiální přílohou tohoto dokumentu, ale byla předána na Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Benešov, kde je k dispozici k případnému nahlédnutí. Tabulka sloužila jako podklad pro zpracování níže uvedených dílčích tabulek a grafů. Po skončení projektu může sloužit koordinátorovi komunitního plánování jako podklad pro další aktualizaci.

3 Základní statistické údaje ve vazbě k sociálním službám

Následující podkapitola shrnuje základní statistické údaje o jednotlivých druzích sociálních služeb, jejich zaměření, formách poskytování, cílových skupinách, časové a místní dostupnosti, informace o věkové struktuře klientů a o právní formě poskytovatelů sociálních služeb.

3.1 Přehled poskytovatelů sociálních služeb se sídlem v území ORP Benešov

Obyvatelům ORP Benešov poskytuje sociální služby celkem 38 poskytovatelů, kteří nabízejí 70 SSL. Mezi nejčastěji zastoupené druhy služeb patří odborné sociální poradenství (12 poskytovatelů), domovy pro seniory (6 poskytovatelů) a odlehčovací služby (6 poskytovatelů). Přesný přehled je uveden v tabulce č. 1.

Zároveň je třeba zmínit, že některé SSL jsou pro obyvatele ORP Benešov nabízené i více poskytovateli, přesto jejich kapacita není dostatečná. Konkrétně jde například o odlehčovací službu. Tato skutečnost je podrobněji popsána v části, která se věnuje kvalitativnímu popisu SSL.

Tabulka č. 1: Přehled jednotlivých druhů sociálních služeb poskytovaných v rámci ORP Benešov

Sociální služba	Zaměření SSL	Počet	Název poskytovatele SSL
Azylové domy	prevence	2	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
			Pečovatelská služba okresu Benešov
Centra denních služeb	péče	1	TŘI, o.p.s.
Denní stacionáře	péče	1	Centrum sociálních služeb Tloskov
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	péče	2	Centrum sociálních služeb Tloskov
			Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice
Domovy pro seniory	péče	6	Domov pro seniory Pyšely
			Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
			Domov pro seniory Jankov
			Domov seniorů Vojkov, poskytovatel sociálních služeb
			Domov ve Vlašimi, poskytovatel sociálních služeb
			Sen pro SEN, s.r.o.
Domovy se zvláštním režimem	péče	4	ALZHEIMER HOME z.ú.
			Domov pro seniory Jankov
			Domov seniorů Vojkov, poskytovatel sociálních služeb
			Sanatorium Lotos s.r.o.
Domy na půl cesty	prevence	1	CERPOS - Dům na půl cesty
Chráněné bydlení	péče	3	Centrum sociálních služeb Tloskov
			Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice
			Villa Vallila, z.ú.
Intervenční centra	prevence	1	proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.
Kontaktní centra	prevence	1	Magdaléna, o.p.s.
Krizová pomoc	prevence	1	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.

Sociální služba	Zaměření SSL	Počet	Název poskytovatele SSL
Nízkoprahová denní centra	prevence	1	Pečovatelská služba okresu Benešov
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	prevence	2	Dítě a kůň, z. s. - Sdružení pro hipoterapii Magdaléna, o.p.s.
Noclehárny	prevence	1	Pečovatelská služba okresu Benešov
Odborné sociální poradenství	poradenství	12	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
			Cesta integrace, o.p.s.
			Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
			Farní charita Vlašim
			Magdaléna, o.p.s.
			Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., Nemocnice Středočeského kraje
			Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska z. s. okresní organizace Benešov
			Rozum a Cit, z. s.
			RUAH, o.p.s.
			Správa uprchlických zařízení MVČR
			TŘI, o.p.s.
			VLTAWIA s.r.o.
Odlehčovací služby	péče	6	Centrum sociálních služeb Tloskov
			Domov seniorů Jankov, poskytovatel sociálních služeb
			RUAH, o.p.s.
			TŘI, o.p.s.
			TŘI, o.p.s.
			Villa Vallila, z.ú.
Osobní asistence	péče	3	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
			Farní charita Vlašim
			HEWER, z.s.
Pečovatelská služba	péče	4	Farní charita Starý Knín
			Farní charita Vlašim
			Městys Divišov
			Pečovatelská služba okresu Benešov
Podpora samostatného bydlení	péče	1	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
Průvodcovské a předčitatelské služby		0	
Raná péče	prevence	5	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
			Centrum sociálních služeb Tloskov
			Diakonie ČCE - středisko Praha
			EDA cz, z.ú.
			Oblastní charita Kutná Hora
Služby následné péče		0	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	prevence	2	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
			Statek Vlčkovice

Sociální služba	Zaměření SSL	Počet	Název poskytovatele SSL
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	prevence	4	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
			Farní charita Vlašim
			Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Benešov
			Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.
Sociálně terapeutické dílny		0	
Sociální rehabilitace	prevence	4	Centrum sociálních služeb Tluskov
			Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
			Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
			Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.
Telefonická krizová pomoc		0	
Terapeutické komunity		0	
Terénní programy	prevence	2	Magdaléna, o.p.s.
			Pečovatelská služba okresu Benešov
Tísňová péče		0	
Tlumočnické služby		0	
Týdenní stacionáře		0	

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

V rámci šetření, prostřednictvím rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb a výstupů z pracovních skupin, jsme ověřovali a rozšiřovali základní údaje z Registru poskytovatelů sociálních služeb, a mapovali tak sociální služby, které jsou pro obyvatele ORP Benešov skutečně dostupné. Tím byly zmapovány také sociální služby, které nejsou uvedeny v Registru poskytovatelů sociálních služeb pro okres Benešov, přesto jsou na území ORP Benešov poskytovány nebo obyvateli ORP Benešov využívány. Jedná se o služby s dostupností pro celý Středočeský kraj.

V průběhu mapování sociálních služeb došlo také k následujícím změnám:

- **Na území města Sázavy začaly být poskytovány dvě nové sociální služby – Nízkoprahové denní centru a Sociální rehabilitace:**
 - Dítě a kůň, z.s. - Sdružení pro hipoterapii
- **Přibyla 1x SSL pro ORP Benešov – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi:**
 - Statek Vlčkovice

V rámci šetření byly zmapovány také sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). V ORP Benešov jsou takové služby poskytovány Nemocnicí Rudolfa a Stefanie Benešov, a. s., a to zdravotně sociální služby – sociální poradenství.

3.2 Přehled nadregionálních či celostátních služeb

Výše uvedené SSL, které občané ORP Benešov využívají, zahrnují také nadregionální či celostátní SSL. Svou působností zahrnují také Středočeský kraj. Tyto služby jsou v tabulce doplněny o služby, u nichž bylo také v rámci šetření potvrzeno, že je mohou občané ORP využít nebo je to předpoklad; tabulka neuvádí kompletní výčet takových SSL.

Tabulka č. 2: Přehled nadregionálních či celostátních sociálních služeb

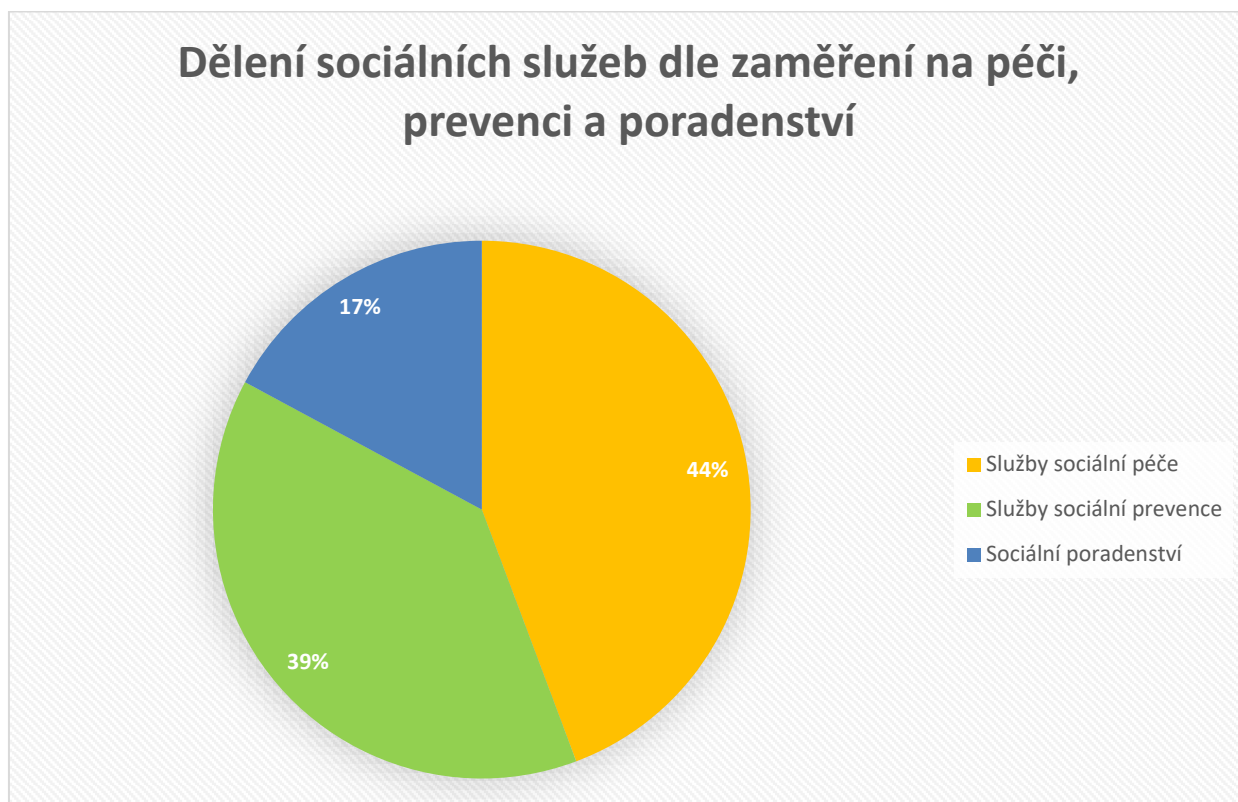
Sociální služba	Poskytovatel SSL
Odborné sociální poradenství	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.
	Poradna pro integraci, z.ú.
	Tichý svět, o.p.s.
Raná péče	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
	Diakonie ČCE - středisko Praha
	Eda cz., u.ú.
	Oblastní Charita Kutná Hora
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.
	Poradna pro integraci, z.ú.
Sociální rehabilitace	Tyfloservis, o.p.s.
	Tichý svět, o.p.s.
Telefonická krizová pomoc	Bílý kruh bezpečí, z.s.
	Eda cz., z.ú.
	Linka bezpečí, z.s.
Tísňová péče	ŽIVOT 90, z.ú.
Tlumočnické služby	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s. - Centrum zprostředkování tlumočení neslyšícím
	Tichý svět, o.p.s. – pouze online tlumočnická služba

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

3.3 Zaměření poskytovaných sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, rozeznává služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Z grafu č. 1 vyplývá rozložení sociálních služeb v uvedeném dělení. V rámci ORP Benešov je poskytováno 12 služeb sociálního poradenství, 27 služeb sociální prevence a 31 služeb sociální péče. V rámci tabulky č. 1 je uvedeno zaměření SSL podrobněji.

Graf č. 1: Dělení sociálních služeb dle zaměření na prevenci, péči a poradenství (počty SSL v procentech)

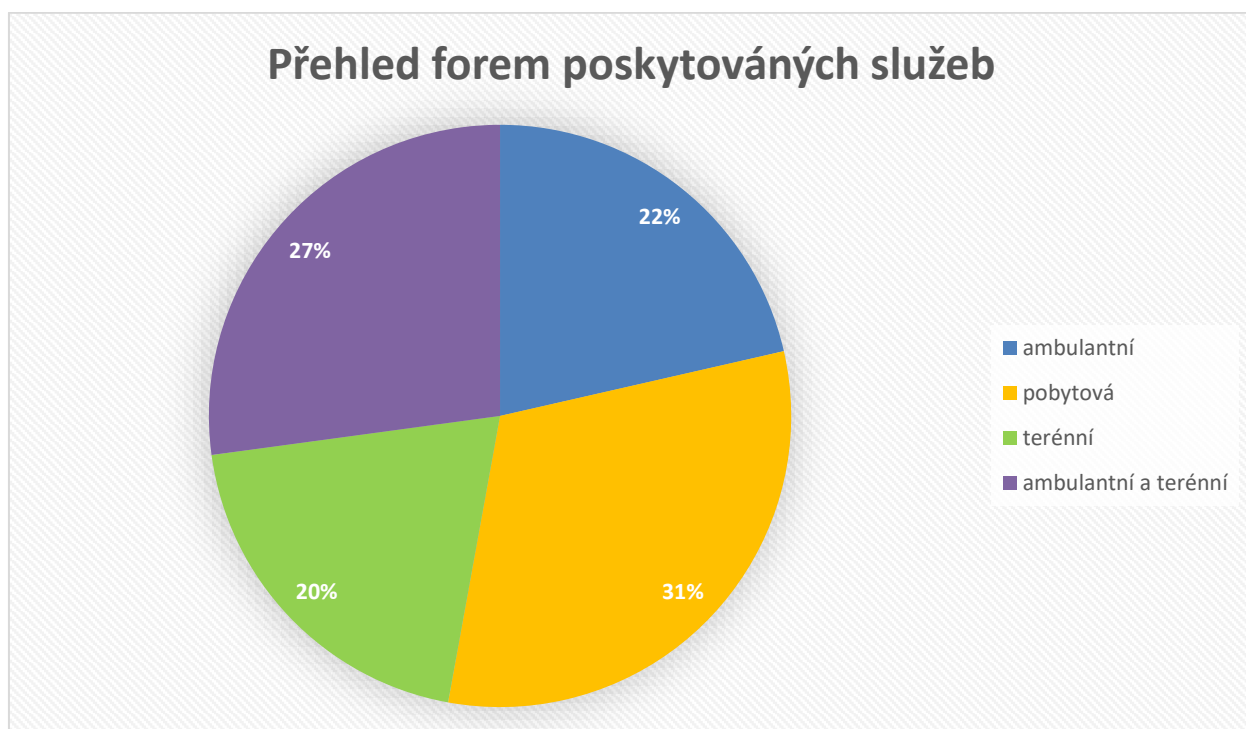
Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

10

3.4 Formy poskytování sociálních služeb

Sociální služby jsou uživatelům poskytovány ve třech různých formách – ambulantní, terénní a pobytové, popřípadě v jejich kombinaci. V nabídce SSL v rámci ORP Benešov jsou nejvíce zastoupeny terénní služby (14 služeb), dále pobytové (22 služeb) a ambulantní (15 služeb). Sociální služby jsou poskytovány také v kombinaci různých forem. Nejvíce je v této kategorii zastoupena kombinace ambulantní a terénní formy (19 služeb). Rozložení forem poskytování SSL znázorňuje graf č. 2.

Graf č. 2: Přehled forem poskytovaných služeb (počty SSL v procentech)

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

11

3.5 Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb

Podkapitola se věnuje zaměření SSL na jednotlivé cílové skupiny. Dle Registru jsou v rámci SSL v ORP Benešov zastoupeny všechny cílové skupiny. Tato skutečnost však neznamená, že jsou SSL reálně dostupné pro všechny cílové skupiny. Bližší informace k této skutečnosti jsou uvedeny v části s kvalitativním popisem SSL. Velká část poskytovatelů SSL se zaměřuje na cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním postižením.

Bližší přehled cílových skupin a jednotlivých poskytovatelů SSL znázorňuje tabulka, která je uvedena v příloze č. 2. K tabulce je třeba poznamenat, že v rámci některých SSL je registrován široký okruh cílových skupin, ale SSL se na danou cílovou skupinu přímo nespecializuje. Volbou širokého okruhu cílových skupin SSL spíše demonstruje svojí otevřenost různým cílovým skupinám, ale ne své specifické zaměření na danou cílovou skupinu. Tuto skutečnost můžeme sledovat např. v rámci sociálního poradenství.

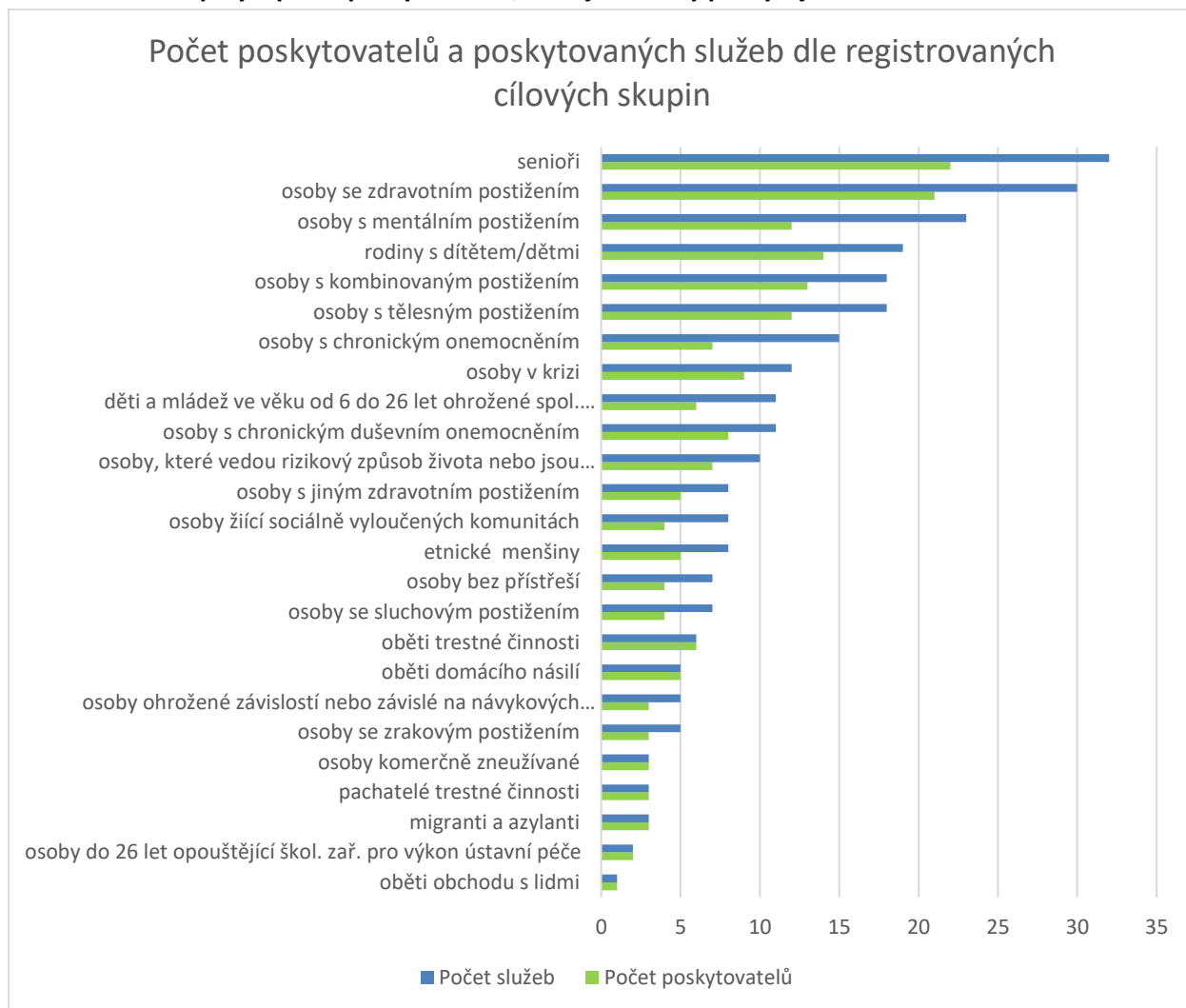
Přílohu č. 3 tvoří graf, který znázorňuje cílové skupiny a počet poskytovatelů SSL, kteří dané cílové skupině služby poskytují.

Tabulka 3: přehled cílových skupin a jednotlivých poskytovatelů

Cílová skupina	Počet poskytovatelů	Počet služeb
oběti obchodu s lidmi	1	1
osoby do 26 let opouštějící škol. zař. pro výkon ústavní péče	2	2
migranti a azylanti	3	3
pachatelé trestné činnosti	3	3
osoby komerčně zneužívané	3	3
osoby se zrakovým postižením	3	5
osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	3	5
oběti domácího násilí	5	5
oběti trestné činnosti	6	6
osoby se sluchovým postižením	4	7
osoby bez přístřeší	4	7
etnické menšiny	5	8
osoby žijící sociálně vyloučených komunitách	4	8
osoby s jiným zdravotním postižením	5	8
osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou ohroženy	7	10
osoby s chronickým duševním onemocněním	8	11
děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené spol. nežád. jevy	6	11
osoby v krizi	9	12
osoby s chronickým onemocněním	7	15
osoby s tělesným postižením	12	18
osoby s kombinovaným postižením	13	18
rodiny s dítětem/děťmi	14	19
osoby s mentálním postižením	12	23
osoby se zdravotním postižením	21	30
senioři	22	32

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

Graf 3: Cílové skupiny a počet poskytovatelů, kteří jim služby poskytují

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

3.6 Věkové skupiny uživatelů sociálních služeb

Jak již bylo zmíněno v úvodním shrnutí, v rámci šetření bylo zjištěno, že věkové skupiny uživatelů, kterým jsou SSL poskytovány, jsou různorodé a vzájemně se částečně překrývají. Každý poskytovatel SSL uvádí věk klientů v jiném věkovém rozmezí. Z tohoto důvodu nelze vytvořit jednotné věkové skupiny pro všechny poskytovatele SSL a udělat jednoznačné závěry vzhledem k věkovým skupinám.

3.7 Časová dostupnost poskytovaných sociálních služeb

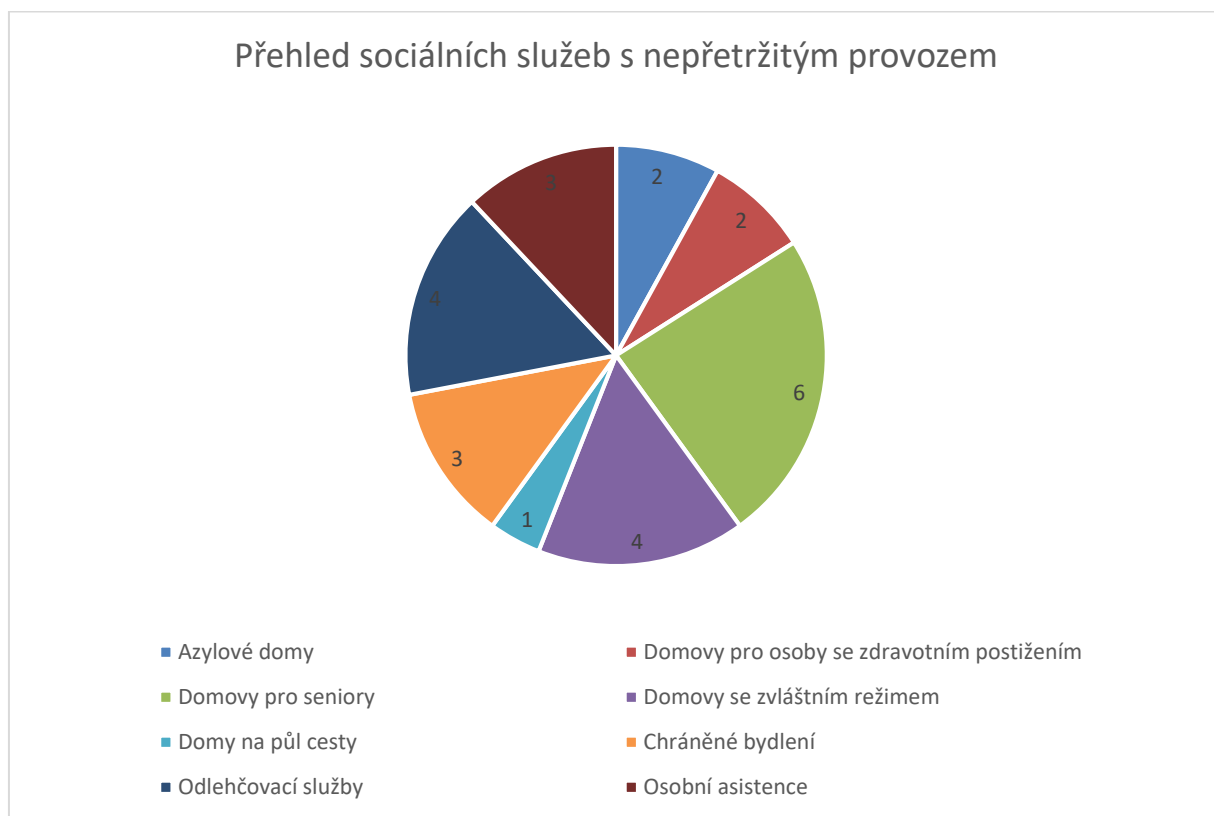
Časová dostupnost služeb pro jednotlivé cílové skupiny bezprostředně souvisí s formou dané služby. Obecně je pro obyvatele ORP Benešov nejvíce služeb poskytováno v provozu od pondělí do pátku (28 služeb) ambulantních i terénních služeb a dále v nepřetržitém provozu (25 služeb). Nepřetržitý provoz poskytují především pobytové služby (22 SSL) a dále se jedná o terénní služby (3 SSL - osobní asistence). Podrobnější přehled o SSL s nepřetržitým provozem zobrazuje tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Přehled sociálních služeb s nepřetržitým provozem

Sociální služba včetně formy	Počet SSL
ALZHEIMER HOME z.ú. - pobytová SSL	1
CEPROS - Dům na půl cety - pobytová SSL	1
Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s. - terénní SSL	1
Centrum sociálních služeb Tloskov - pobytová SSL	3
Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy - pobytová SSL	1
Domov pro seniory Pyšely - pobytová SSL	1
Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb - pobytová SSL	1
Domov seniorů Jankov, poskytovatel sociálních služeb - pobytová SSL	3
Domov seniorů Vojkov, poskytovatel sociálních služeb - pobytová SSL	2
Domov seniorů ve Vlašimi, poskytovatel sociálních služeb - pobytová SSL	1
Farní charita Vlašim - terénní SSL	1
HEWER,z.s. - terénní SSL	1
Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice - pobytová SSL	2
Sen pro SEN, s.r.o. - pobytová SSL	1
Pečovatelská služba okresu Benešov - pobytová SSL	1
Sanatorium Lotos, s.r.o. - pobytová SSL	1
TŘI, o.p.s. - pobytová SSL	1
Villa Vallila, z.ú. - pobytová SSL	2

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

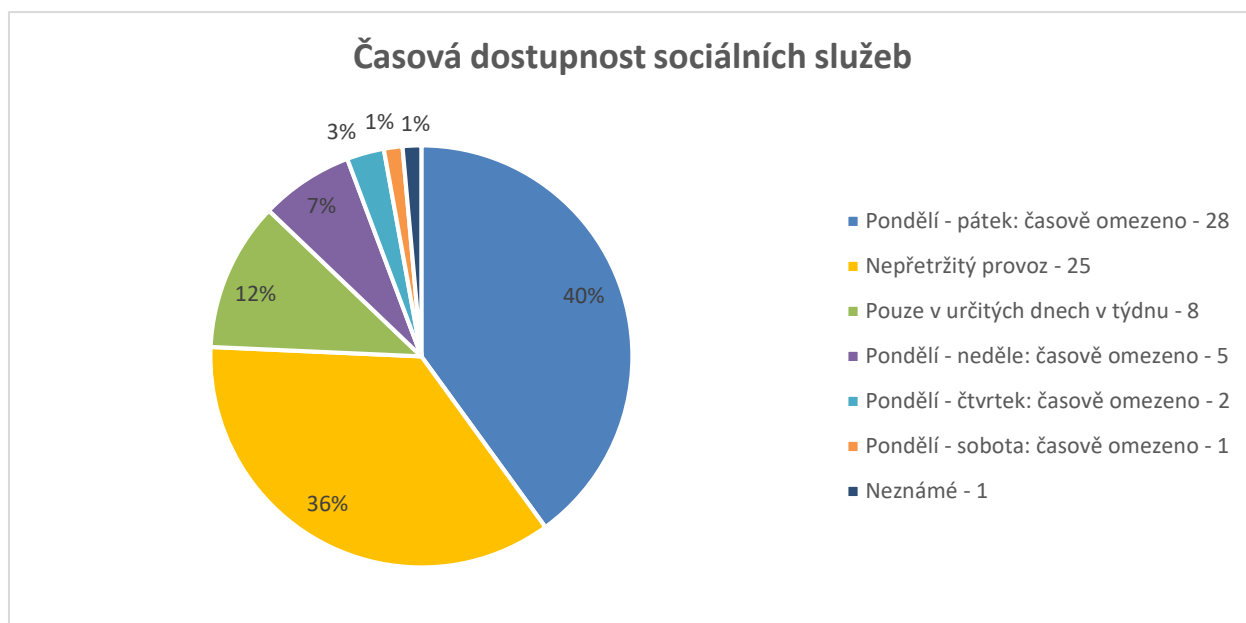
Časovou dostupnost SSL ve všech variantách provozní doby znázorňuje graf č. 4.

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

15

Graf č. 4: Časová dostupnost sociálních služeb

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

V rámci grafu č. 3 a tabulky č. 4 je třeba zmínit, že součet uvedených SSL nekoresponduje s celkovým součtem SSL. Některé služby mají různé formy v rámci jedné SSL (ambulantní, terénní, pobytové) a každá forma má v některých případech jinou provozní dobu. V grafu a tabulce jsou uvedeny počty SSL dle jejich formy. Celkový počet je tedy vyšší než počet SSL.

Pečovatelská služba je jednou ze SSL, u které hraje její časová dostupnost významnou roli. V tabulce č. 5 je uveden přehled časové dostupnosti pečovatelských služeb v konkrétních dnech a hodinách.

Tabulka č. 5: Časová dostupnost pečovatelské služby

Poskytovatel SSL	Po - Pá	So - Ne	Forma pečovatelské služby
Farní Charita Starý Knín	7:00 - 21:00	7:00 - 21:00	terénní
Farní Charita Vlašim	7:00 - 19:00	7:00 - 19:00	terénní
Městys Divišov	7:00 - 15:30	x	ambulantní / terénní
Pečovatelská služba okresu Benešov	7:00 - 18:00	x / 7:00 - 18:00	ambulantní / terénní

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

V rámci šetření byl brán zřetel na rozdělení působnosti SSL v rámci celého ORP Benešov. Většina SSL je svou spádovostí relevantní pro celé území ORP Benešov.

Podrobnější informace k dostupnosti SSL jsou uvedeny v části, která se věnuje kvalitativnímu popisu služeb.

3.8 Kapacita sociálních služeb

16

Vzhledem k neexistující jednotné metodice uvádění kapacit u jednotlivých služeb nebylo možné zpracovat kapacity do jednotné statistiky, a to především v rámci terénních a ambulantních sociálních služeb. Každý poskytovatel SSL uvádí kapacity v jiných „kategoriích“. V rámci některých služeb je kapacita evidována jako počet klientů, jinde jako počet intervencí, v některých případech není jasné, za jaký časový úsek je počet klientů evidován apod. Z těchto důvodů uvádíme pouze kapacity pobytových služeb, kde existuje jednotné vykazování, a to „počet lůžek“ (viz tabulka č. 6). V rámci pobytových služeb nabízejí nejvyšší kapacitu 6 domovů pro seniory, a to v počtu 372 lůžek. Další informace ke kapacitám jsou uvedeny v části věnující se kvalitativnímu popisu.

Tabulka č. 6: Kapacita pobytových sociálních služeb

Sociální služba - pobytová	Počet SSL	Počet lůžek
Azylové domy	2	47
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2	307
Domovy pro seniory	6	372
Domovy se zvláštním režimem	4	196
Domy na půl cesty	1	12
Chráněné bydlení	3	56
Odlehčovací služby	4	42
Sociální rehabilitace	1	6

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

3.9 Právní forma poskytovatelů sociálních služeb

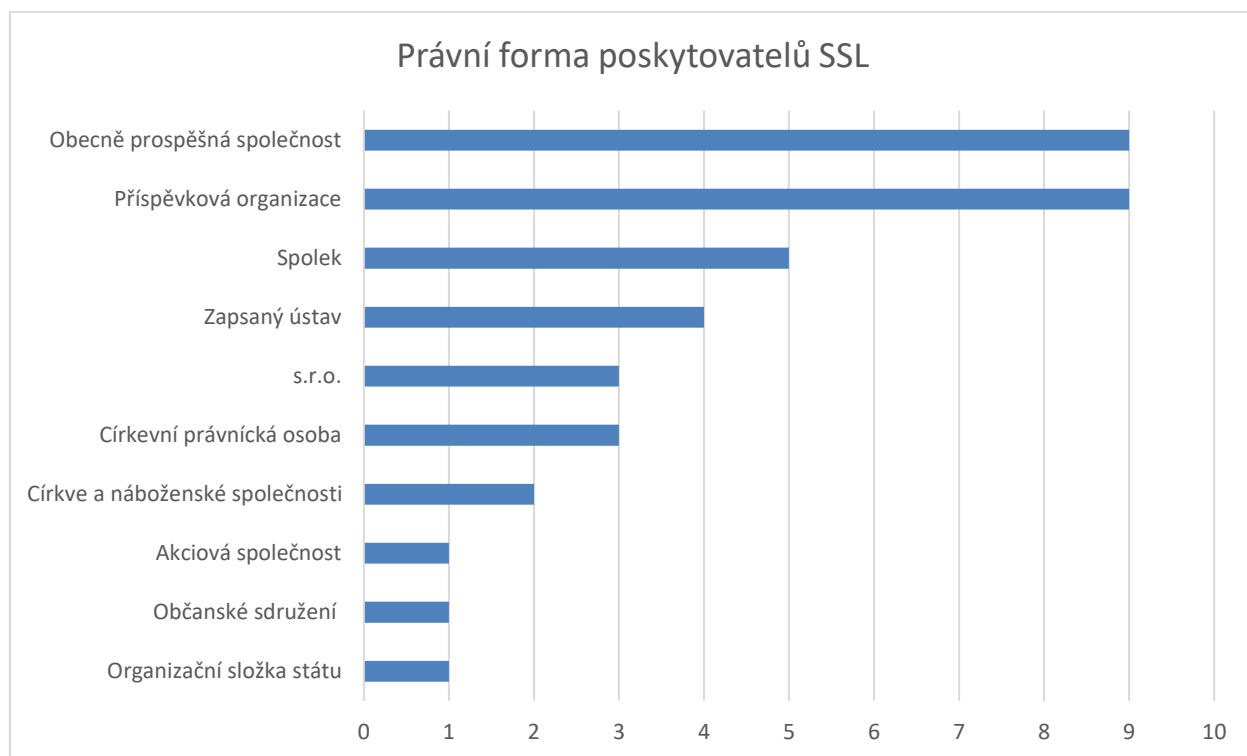
V rámci šetření byla také zjišťována právní forma poskytovatelů sociálních služeb. Nejvíce jsou zastoupeny obecně prospěšné společnosti, a to v počtu 9 a příspěvkové organizace v celkovém počtu také 9.

Tabulka č. 7: Právní forma poskytovatelů sociálních služeb

Právní forma poskytovatelů SSL	Počet poskytovatelů
Příspěvková organizace	9
Obecně prospěšná společnost	9
Spolek	5
Zapsaný ústav	4
s.r.o.	3
Církevní právnická osoba	3
Církve a náboženské společnosti	2
Organizační složka státu	1
Občanské sdružení	1
Akciová společnost	1

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

Graf č. 5: Právní forma poskytovatelů sociálních služeb

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

4 Popis sociálních a návazných služeb z pohledu poskytovatelů

Cílem této části je popsat sociální (a návazné) služby v ORP Benešov z pohledu samotných poskytovatelů těchto služeb a také z pohledu pracovníků Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (OSVZ). Zajímat nás bude především to, jak zástupci poskytovatelů a pracovníci OSVZ ze své zkušenosti hodnotí současnou kapacitu jednotlivých služeb, jejich reálnou dostupnost pro obyvatele území, finanční zajištění a spolupráci zainteresovaných subjektů.

Podklady pro naše dílčí i souhrnná zjištění čerpáme z kvalitativního výzkumného šetření, v rámci kterého jsme vedli rozhovory se zástupci 16 poskytovatelů SSL, kteří působí na území Benešovska. Jednalo se o tzv. polostandardizované rozhovory, kdy respondenti odpovídali na připravené otevřené otázky, zároveň měli možnost ovlivnit průběh a zaměření rozhovoru vlastními tématy, která považovali za významná. Z rozhovorů jsme pořizovali přímo na místě detailní písemný záznam, který jsme po skončení rozhovoru ještě jazykově a stylisticky upravili, popř. doplnili některé detaily.

Celkem jsme mluvili se 24 respondenty z prostředí sociálních služeb, kteří zastupovali různé služby v rámci svých organizací. Některých rozhovorů se účastnili 2 či více lidí z jedné organizace. Respondenty byli zpravidla vedoucí organizací nebo sociální pracovníci, kteří mají na starosti konkrétní službu. Ze všech rozhovorů byly pořízeny detailní písemné záznamy, které v naší analýze využíváme.

Kromě polostandardizovaných rozhovorů čerpáme naše poznatky také z pracovních skupin, ohniskových skupin nebo telefonických konzultací se zástupci poskytovatelů sociálních, ale i návazných služeb.¹ S většinou z nich jsme se v průběhu procesu plánování setkávali opakovaně, díky tomu jsme mohli získat aktuální a upřesňující informace.

18

4.1 Cílová skupina: Senioři

4.1.1 Kapacita pobytových služeb

Rozhovory proběhly se 2 zástupci poskytovatelů pobytových služeb. Jedno z pobytových zařízení pro seniory na území ORP Benešov je příspěvkovou organizací Středočeského kraje. Převahu klientů tvoří obyvatelé okresu Benešov, výjimečně jsou sem umístěni klienti z jiného území. Nejčastěji se jedná o klienty z Prahy, kteří mají nějakou rodinnou či jinou vazbu na tento region. Dalším zařízením je specializovaná lůžková hospicová péče a pobytová odlehčovací služba, jejichž zřizovatelem je obecně prospěšná společnost. V oblasti paliativní péče se jedná o klienty v terminálním stadiu onemocnění v případě lůžkového hospice a zdravotně kompenzované klienty v případě odlehčovací služby pobytové. I tento poskytovatel přijímá přednostně klienty z okresu Benešov, nicméně zhruba polovina klientů jsou obyvateli Prahy, Prahy-východ, Prahy-západ a Kolínska. U odlehčovací služby má poskytovatel vyhrazeno 15 lůžek pro Středočeský kraj, 10 pro hl.m. Prahu a 5 bez evidence, tj. dohromady celková kapacita 30 lůžek.

¹ Také z pracovních i ohniskových skupin jsme pořizovali podrobné záznamy. Pracovní setkání a skupinové rozhovory trvaly zpravidla 120 minut a počet jejich účastníků se pohyboval v závislosti na vybraném tématu mezi 6 a 15.

Podle vyjádření poskytovatele domova pro seniory poptávka po této službě několikanásobně převyšuje možnosti zařízení. To samé se týká poptávky po domovu se zvláštním režimem (DZR). Jeho odhad potřebného navýšení je cca 200 lůžek pro každou z uvedených služeb. Kromě specializovaných lůžek v domovech se zvláštním režimem (např. pro lidi s Alzheimerovou či Parkinsonovou chorobou) v území chybí dostatek krátkodobých lůžek (odlehčovací služba), ambulantní služba denního stacionáře, někdy je problém vyhovět konkrétním požadavkům na typ pokoje (jednolůžkový). Potřebu domova se zvláštním režimem potvrdil i poskytovatel pobytové odlehčovací služby, jelikož pro takové klienty nemá uzpůsobené ani služby, ani prostor. Zároveň vnímá v regionu další komplikaci v podobě dlouhých čekacích lhůt v domovech pro seniory.

V území jsou služby DZR nejblíže Benešovu poskytovány v domovech pro seniory ve Vojkově a v Jankově, přesto platí, že kapacita této služby je v území nedostatečná.

Určitým řešením může být zrealizování plánu poskytovatele domova pro seniory v horizontu 2 – 5 let ve smyslu změny části kapacity stávající služby právě na DZR a uvolnění jednoho z pokojů na poskytování pobytové odlehčovací služby.

Provozovatelé pobytových SSL, respektive domova pro seniory, se snaží přizpůsobovat své služby možnostem a potřebám klientů. Jednou z oblastí jsou rehabilitační služby, které v současné době neposkytují, ale mají smlouvu s návazným rehabilitačním zařízením.

Poskytovatel pobytové odlehčovací služby poskytuje služby klientům, kteří by měli být přijati léčebnou dlouhodobě nemocných, ale chybí zde návaznost.

4.1.2 Odmítání zájemců

Ze zdravotních důvodů jsou v obou pobytových službách odmítání zájemci s onemocněním, pro které nejsou služby vhodné, např. klienti s Alzheimerovou chorobou. To je jeden z důvodů výše avizované absence dostatečné kapacity domovů se zvláštním režimem v území.

4.1.3 Kapacita a dostupnost terénních služeb

Na poskytování služeb v terénu se v území podílí pečovatelská služba, odlehčovací služby, osobní asistence apod. U všech poskytovatelů, se kterými jsme vedli rozhovor, převládá spádové území okresu Benešov.

Z rozhovorů vyplývá, že v území chybí dostatečná kapacita služby osobní asistence. Zároveň se poskytovatelé podílejí na úkonech, které by měly spadat do úkonů pečovatelské služby, ty ale klienty odmítají z důvodu plné kapacity, nevykonávají celé spektrum stanovených činností a zastupují je tak jiné služby. To se týká i potřeby dostupnosti péče v pozdních denních hodinách, v noci a o víkendech.

Jak vyplývá z výše uvedeného závěru, problematickou oblastí je vzájemná spolupráce služeb sociální péče. V několika rozhovorech zaznělo, že služby se střídají u stejných klientů, ale vzájemně nekomunikují. Dochází tak k situacím, kdy dvě různé služby vykonávají různé úkony u stejného člověka (nebo vykonávají úkony spadající do jiné služby), i když by bylo možné, aby je vykonávala jedna služba, případně by se jejich vzájemná činnost efektivněji koordinovala.

Mimoto v území chybí požadovaná kapacita odlehčovací služby, kterou zde např. nabízí jeden z poskytovatelů paliativní péče, u něj ale ze strany zájemců dochází ke stigmatizaci z důvodu spojení s tématem smrti.

Dále se poskytovatelé shodli na chybějících návazných službách, které uváděli již poskytovatelé pobytových služeb (domov se zvláštním režimem, denní stacionář apod.), viz předchozí podkapitola.

Mimoto byla zmíněna i chybějící psychiatrická péče. Jak vyplynulo z jednoho rozhovoru, pečovatelská služba se v případech, kdy se u klienta objeví psychiatrické onemocnění, dostává do situace, kdy není v její kapacitě poskytnout mu celodenní aktivizaci, kterou by potřeboval, a naráží na nedostatečnou kapacitu lékařů specialistů a specializovaných služeb.

Na základě rozhovorů lze celkově konstatovat, že v území chybí dostatečná kapacita terénních služeb, bez ohledu na jejich druh, případně zajištění jejich vzájemné koordinace. Důležitým aspektem je, aby reálně docházelo k pokrytí potřeb všech cílových skupin, které se v území vyskytují.

Na druhou stranu někteří poskytovatelé disponují návaznými ambulantními službami či s jinými poskytovateli ambulantních služeb spolupracují. Díky tomu mohou zájemcům nabídnout hygienu ve střediscích osobní hygieny (pečovatelská služba okresu Benešov), centrum denních služeb apod.

4.1.4 Odmítání zájemců

V případě pečovatelské služby, dle jejího sdělení v rozhovoru, nedochází k odmítnutí zájemců z důvodu nedostatečné kapacity, důvodem je spíše fakt, že žadatel nespadá do cílové skupiny, např. je zdravý a chce pouze obědy, nebo je z území, kde působí jiný poskytovatel. V takovém případě služba žadatele na uvedeného poskytovatele naváží.

Dále odmítnutí nebo ukončení poskytování služeb hrozí ze strany pečovatelské služby, pokud rodina neakceptuje základní hygienická pravidla, případně se u klienta objeví infekční onemocnění (svrab, MRSA apod.). V takových případech služba kontaktuje Krajskou hygienickou stanici či lékaře. Službu do vyléčení musí saturovat rodina. Důvodem je bezpečnost práce pro zaměstnance služby i obava ze zanesení infekce k dalším klientům. V některých případech, pokud se pečovatelská služba s rodinou na pravidlech neshodne, k ukončení péče skutečně dochází.

4.1.5 Financování

Oblast financování je z pohledu oslovených poskytovatelů vnímaná jako jedna z neproblematictějších.

Jedním z problémů je malá ochota obcí podílet se na financování sociálních služeb, které jsou poskytovány jejich občanům. Příspěvky obcí, pokud vůbec jsou, jsou často pouze symbolické.

Další problematickou oblastí je financování propojených sociálních a zdravotních služeb.

Zároveň si řada oslovených poskytovatelů stěžovala na zvyšující se administraci související s vyúčtováním finančních prostředků.

Poskytovatel pobytové služby vidí jako velký problém nezměněnou sazbu za ubytování a stravování v úhradové vyhlášce, kdy úhrady za provoz, energie, mzdy apod. se v průběhu let navýšily, nicméně sazby ve vyhlášce zůstávají beze změny.

Jeden z poskytovatelů paliativní péče shledává problematickou délku řešení přidělení příspěvku na péči, zejména u pražských klientů, kde vyřízení trvá 8 – 9 měsíců (ve Středočeském kraji 3 měsíce), což se ukazuje značně komplikované v případě stabilizace klientů a potřeby jejich přeložení do jiné služby, která má jako jednu ze stanovených podmínek přidělený příspěvek na péči. V souvislosti s touto dávkou je také problematický přístup některých rodin ve smyslu jejího nevyužívání na zajištění péče, ale na zvýšení rodinného rozpočtu.

Mimoto se ukazuje, že hrazení některých úkonů je pro rodiny klientů překážkou, na základě které přecházejí k jinému poskytovateli, který nabízí dané úkony zdarma.

Oblast financování úzce souvisí s personálním zajištěním, respektive s hrazením mzdových nákladů. V tomto bodě se většina poskytovatelů shodla, že je, vzhledem k nízkému finančnímu ohodnocení pracovníků v přímé práci, velmi komplikované získat nové pracovníky. To brání i rozvoji služeb, zajištění jejich dostupnosti apod.

4.1.6 Spolupráce

Problematická spolupráce v oblasti služeb sociální péče v území byla již zmíněna výše.

Jako problematická se také jeví, z hlediska jednoho z poskytovatelů, spolupráce s nemocnicí v Benešově ve smyslu neposkytování léků při opuštění nemocnice, nenahlášení úmrtí klientů apod.

Na druhou stranu je obecně pozitivně vnímaná spolupráce s městem Benešov, zejména s Odborem sociálních věcí a zdravotnictvím.

Jako bezproblémová se jeví také spolupráce s Úřadem práce, Českou správou sociálního zabezpečení či s návaznými službami.

V oblasti paliativní péče vnímají poskytovatelé spolupráci jako nekonkurenční. Předávají si navzájem klienty, jelikož mají navazující služby apod.

Ke zlepšení spolupráce a využívání služeb by, dle některých poskytovatelů, pomohlo intenzivnější informování starostů menších obcí, kteří mají o jejich působení velmi malé povědomí.

4.2 Cílová skupina: Lidé se zdravotním postižením (OZP)

4.2.1 Kapacita a dostupnost služeb

V území ORP Benešov funguje několik pobytových služeb, které jsou určeny lidem se zdravotním postižením (OZP). V rámci rozhovorů jsme se ale zaměřili na služby ambulantní a terénní, které se zároveň ke kapacitě služeb pobytových vyjadřovaly.

Mimoto je důležité uvést, že v případě OZP dochází k částečnému překryvu závěrů uvedených v kapitole věnované seniorům, jelikož daní poskytovatelé poskytují službu i této cílové skupině. Vztahuje se k nim tedy nedostatečná kapacita specializovaných lůžek v domovech se zvláštním režimem, nedostatek krátkodobých lůžek (odlehčovací služba), nedostupná psychiatrická péče, včetně krizové podpory, či neodpovídající kapacita terénních služeb obecně.

S tím souvisí problém s dosud nerealizovanou transformací pobytových zařízení, tzn. v území fungují specializovaná pobytová zařízení (domovy pro osoby se zdravotním postižením), ale transformace v nich doposud nebyla započata.

Z terénních služeb dále, dle vyjádření poskytovatelů, chybí osobní asistence pro děti s postižením. Týká se to i nedostupnosti služeb pobytových a ambulantních v podobě denního a týdenního stacionáře pro stejnou cílovou skupinu. Rodiče se tak dostávají do situace svépomocné péče 24 hodin denně bez možnosti odpočinku. Osobní asistence, i odlehčovací služby, které v území fungují, jsou, dle sdělení poskytovatelů, zaměřené pouze na seniory či dospělou klientelu. Ve skutečnosti v území funguje jeden poskytovatel, který má službu pro věkovou skupinu dětí od 1 roku registrovanou. Ovšem službu aktuálně poskytuje v území pouze jedné rodině s dítětem, jelikož o ni není zájem. Z toho tedy vyplývá, že v území chybí dostatečná vzájemná informovanost poskytovatelů a rodin a bylo by vhodné se na tuto oblast více zaměřit.

Nedostupná jsou v území zařízení, která by zajišťovala komplexní 24 hodinovou péči, např. mladým lidem po autonehodách.

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, pečovatelské služby se v území ORP Benešov primárně zaměřují na cílovou skupinu seniorů. Služby lidem se zdravotním postižením poskytují v menší míře, přesto pečují o klienty s chronickým onemocněním, lidi po úrazech, ve výjimečných případech i o lidi s duševním onemocněním, a to zejména v případech, kdy se onemocnění objeví v průběhu poskytování služby. Tyto situace řeší individuálně s lékaři. Jde ale o velmi problematickou oblast zmíněnou již v předchozí kapitole.

Terénní odlehčovací služby nabízí v území dva poskytovatelé, jsou však určeny především dospělým, nabídka pro rodiny s dětmi je tak v území omezená.

O něco příznivější je v ORP Benešov oblast podpory OZP při uplatnění na trhu práce a v samostatném bydlení, neboť zde poskytuje sociální rehabilitaci a podporu samostatného bydlení organizace Rytmus Střední Čechy. Obě služby probíhají terénní formou, a to v prvním případě prostřednictvím pracovních konzultantů/asistentů, kteří pomáhají klientům zapracovat se a začlenit se do pracovních kolektivů ve firmách, v druhém případě prostřednictvím podpory ve vlastní domácnosti klienta nebo u rodiny. Cílem obou služeb je řešit situaci klientů tak, aby mohli být co nejvíce samostatní v přirozeném prostředí.

Uvedený poskytovatel pracuje jak s osobami s mentálním či kombinovaným postižením, tak s osobami s duševním onemocněním. Dle jeho sdělení se počet osob s mentálním a duševním postižením vyrovnává, tzn. oproti minulosti počet druhé skupiny stoupá. Z hlediska kvantitativních údajů poskytuje organizace v současné době své služby 55 klientům z ORP Benešov v rámci sociální rehabilitace a 12 klientům v rámci podpory samostatného bydlení (celková kapacita je 15 klientů). Dle kvantifikovaného odhadu poskytovatele je kapacita území cca 70 klientů/sociální rehabilitace (SR) a 20 klientů/podpora samostatného bydlení (PSB). Nyní má poskytovatel zhruba 15 čekatelů v SR a 6 v PSB. Čekací lhůty jsou

u SR okolo 1 roku na hledání zaměstnání a 3 – 4 měsíce na trénink dovedností, u PSB je to půl roku. Jeho kapacity jsou naplněné.

Akční rádius poskytovatele je cca 30 km v okolí Benešova. Z uvedené kapacity jsou v 25% klienti z Benešova, 25% z Voticka, 25% z Vlašimska a poslední čtvrtina z malých obcí okresu.

V oblasti podpory OZP na pracovním trhu zde také fungovala organizace CestoKam s.r.o., která provozovala sociální podnik Multikulturní centrum Cirus (v době realizace rozhovorů). Zaměstnanci, i z řad OZP, zde pracovali zejména v obsluze či přípravě společenských akcí. Mimoto organizace plánovala nový projekt ve spolupráci s MAS Posázaví v podobě mléčného baru v centru města².

Přestože v území fungují služby osobní asistence či odlehčovací služby, v řadě případů nadále pečují o dospělé dítě rodina, která se postupně vyčerpává a izoluje od svého okolí. Dokonce dochází k situacím, kdy rodiny vnější pomoc odmítají, jelikož zhoršení zdravotního stavu člena rodiny vnímají jako vlastní selhání. Právě v těchto momentech by se osvědčila psychologická či psychiatrická podpora.

Jak vyplývá z jednání pracovních skupin, rodiče zdravotně postižených dětí také upozorňují na skutečnost, že není dostatečně zajištěna podpora pro rodiny pečující o již dospělé dítě a stárnoucí rodiče, a to například formou včasné příležitosti dostupného samostatného bydlení dítěte s podporou sociální služby.

U klientů s duševním onemocněním ovlivňují poskytování služeb zdravotní výkyvy klientů. U některých klientů stačí občasná podpora psychiatra (např. 1x za 3 měsíce), u některých je potřebná podpora intenzivnější, a proto není zcela reálné u nich poskytovat dlouhodobější terénní službu.

4.2.2 Odmítnutí zájemců

K odmítání zájemců z řad OZP víceméně nedochází. Pokud ano, důvodem je, že nespádají do cílové skupiny, což se stává, dle sdělení jednoho z poskytovatelů sociálních služeb, cca 1 - 2x za rok, případně z kapacitních důvodů.

4.2.3 Financování

Postřehy z oblasti financování jsou obdobné postřehům uvedeným v předchozí kapitole, a to zejména z důvodu překryvu cílových skupin seniorů a OZP u řady poskytovatelů.

V případě poskytovatele přímo pro OZP probíhá v současné době víceleté financování v rámci Individuálního projektu Středočeského kraje. V případě jeho ukončení ale dochází opět k problému financování pouze na 1 rok, které komplikuje možný rozvoj služby.

Pozitivním příkladem financování v území je grantový systém fungující na Voticku, kde malé obce z území do tohoto systému přispívají a poskytovatelé nejsou nuceni podávat jednotlivé žádosti na uvedené obce, podávají pouze jednu a jsou jim poskytnuty finanční prostředky na celé území.

² V současné době již organizace v Benešově služby neposkytuje.

4.2.4 Spolupráce

Úskalí a pozitiva uvedená v předchozí kapitole se opět částečně týkají i této cílové skupiny z důvodu zmíněného překryvu s cílovou skupinou seniorů.

Pozitivem, který se zcela váže k lidem se zdravotním postižením v území, jsou pravidelná setkávání tzv. mini týmů s místními psychiatry, na kterých poskytovatelé sociálních služeb konzultují se souhlasem klientů jejich případy z pohledu sociálního i zdravotního. Pro poskytovatele je to příležitost pro konzultace potřeb běžného života klientů, mimoto mají přímý kontakt na psychiatry. Provedl se i screening dostupnosti psychiatrické péče na benešovském a vlašimském území, který potvrdil její nedostatečnou kapacitu.

4.3 Cílová skupina: Rodiny a děti v ohrožení

4.3.1 Kapacita a dostupnost služeb

Z pohledu poskytovatelů sociálních služeb některé služby pro rodiny s dětmi v území zcela chybí. Jedná se zejména o služby dětského psychiatra či dětského psychologa, respektive zde chybí centrum duševního zdraví či pobytová služba pro psychiatricky nemocné mladé lidi, mimoto i dostatečná kapacita sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi či intenzivnější terapeutická podpora rodin v náhradní rodinné péči. Práce s rodinami, např. v náhradní rodinné péči, ve finančním ohrožení, v ohrožení domácím násilím apod., zde sice probíhá, ale pouze ve formě odborného sociálního poradenství, viz dále.

Na území působí jeden poskytovatel pro sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sanaci rodiny (vykonávanou v rámci sociálně-právní ochrany dětí), Statek Vlčkovice, o.p.s. Je zaměřen zejména na území ORP Votice a nyní, s ohledem na kapacity, poskytuje službu sanace rodiny jedné rodině z ORP Benešov. Má financovaný pouze 0, 5 úvazek, což, bohužel, neodpovídá potřebám obou regionů. V případě navýšení kapacit je připraven služby rozšířit.

V území ORP Benešov působí dva poskytovatelé, kteří provozují nízkoprahový klub, a to Magdaléna, o.p.s. (NZDM MeziČas) a organizace Dítě a kůň (NZDM Archa v Sázavě.) Mimoto zřízení této služby plánuje i město Týnec nad Sázavou. Služba NZDM MeziČas je zaměřena na cílovou skupinu dětí a mládeže a její dosah je především v rámci města Benešov, kde je toto zařízení registrované jako tzv. nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM) pro děti ve věku 9 – 26 let. Nejpočetnější skupinou je mládež ve věku 13 – 19 let, odhadovaná kapacita 130 – 150 dětí ročně. Služba zvládá pokrýt potřebu města Benešov. Problematickou oblastí je doučování, kdy na Benešovsku neexistuje alternativa, jak poskytovat doučování dětem, u kterých to rodiče sami nezvládají z důvodů vlastních znalostí či z nedostatku financí. Sociální služba by neměla být realizátorem doučování, měla by pouze poskytovat klientům podporu při zvládání školních povinností, např. formou hledání možností doučování, výzvy školám, aby jej zajistily apod. Služba NZDM Archa je poskytována na území města Sázavy, a to od jara 2019, a zatím pouze v terénní podobě. Cílovou skupinou jsou děti a mládež od 6 do 26 let.

Tým NZDM MeziČas úzce spolupracuje s OSPOD a také poskytuje poradenství pro rodiny. Řeší akutní situace, které je nutné v rodinách náhle řešit. Poskytují jen pár sezení, kde se snaží o krizovou pomoc a nabídku variant řešení. Z mapování potřeb uvedeného NZDM však vyplývá, že jejich schopnost uspokojit poptávku v rámci této podpory je omezená a jedná se o nadstavbu pomoci, kterou vykonávají

zdarma a nad rámec časové dotace na výkon služby. Odborné sociální poradenství ovšem není v regionu dostatečně uspokojované. Chybí zde systematická práce s rodinou, není výběr služeb a jsou také dlouhé objednací lhůty.

Na cílovou skupinu dětí a mládeže je zaměřena i služba domu na půl cesty, kterou v území provozuje CERPOS – Dům na půl cesty. Cílovou skupinou jsou mladí lidé ve věku 18 – 26 let opouštějící nějakou formu ústavní péče nebo i vlastní domov, nemají tedy aktuálně kde bydlet a potřebují podporu. Velkým problémem, se kterým se u cílové skupiny služba potýká, je zadluženost, ve které klienti přicházejí. Dluhy se týkají zejména mobilních operátorů, zdravotního pojištění, půjček apod. Dluhy také vznikají na útěku, kdy jsou klienti povinni hradit náklady výjezdů a soudního řízení. Působnost služby je, oproti minulosti, celorepubliková, jelikož je hrazená z Individuálního projektu Středočeského kraje. Dříve byla služba hrazená z krajského dotačního řízení a působnost tak byla omezená pouze na tento kraj. Kapacita služby je 12 osob, z toho v době rozhovoru byl 1 klient z okresu Benešov, 4 z Vlašimi. Kapacitu služby, která odpovídá potřebě území, se poskytovateli daří naplnit, což se, dle jeho mínění, v ostatních domech na půl cesty v kraji zcela nedaří. Lze předpokládat, že se kapacity tohoto druhu sociální služby budou do budoucna snižovat. Nahrazena by ale měla být startovacími byty, respektive nějakým typem prostupného bydlení.

Pro rodiny, které se ocitly ve vážné životní situaci, je pro ORP Benešov k dispozici Azylový dům pro matky s dětmi Diakonie ČCE. Ten nabízí ubytování pro matky/otce s dětmi v tísní i pro samotné těhotné ženy. Kapacita domu je 16 dospělých a 24 dětí. Délka pobytu je maximálně 1 rok. Služba zvládá potřebu ORP pokrýt v oblasti azylového bydlení, nikoliv však v případě potřeby akutního krizového ubytování. Tato potřeba není v území pokryta. Organizace nyní poskytuje v rámci jednoho projektu službu odpovídající sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi a je připravena v její realizaci pokračovat. Podmínkou je ale navýšení kapacity v Krajské síti sociálních služeb. Tím by došlo i k částečnému pokrytí stávající poptávky v území, viz výše vyjmenované chybějící služby.

25

Jak již bylo uvedeno, v území funguje řada sociálních služeb, které poskytují odborné sociální poradenství rodinám v různých životních situacích. Je to zejména oblast náhradní rodinné péče, kde je rodinám nabízeno doprovázení, odlehčovací služba pro pěstouny, včetně krátkodobé péče o děti, asistovaný styk jako podpora při kontaktu dětí z pěstounské péče s biologickými rodiči či vzdělávání. Spádovým územím je území okresu. Dle kvalifikovaného odhadu je cca 65% klientů z Benešovska, 20% z Vlašimska a zbývajících 15% jsou jednotliví klienti z jiného území (Votice, Říčany, okolí Kutné hory a další). Celkově je v benešovské organizaci 28 rodin.

Dále je to problematika domácího násilí, kterému se, dle rozhovorů, věnují 3 poskytovatelé, respektive zde funguje intervenční centrum, jehož je tato oblast hlavní náplní, a 2 poskytovatelé v rámci spektra jiných oblastí. Kapacita intervenčního centra potřebu okresu pokrývá. V současné době jsou 2/3 klientek z Benešovska, 1/3 ze zbytku okresu. Služba je poskytovaná ambulantně i terénně, klienti mohou využít i chat na internetu. Pozitivem je, že centrum disponuje terapeutkami, které umí pracovat s traumatem. Cílová skupina není na Benešovsku zcela specifická, vyskytují se zde typické druhy násilí – ekonomické, fyzické, psychické i sexuální. V oblasti domácího násilí významně chybí práce s agresory, a to nejenom v ORP Benešov. Vhodným řešením by byla nabídka jinou organizací.

Další oblastí je finanční problematika. Té se, kromě dalších témat, věnují zejména 2 poskytovatelé, kteří sídlí na stejné adrese. Snaží se ale poskytovat služby v jiných časech a své služby vzájemně doplňovat.

Z hlediska statistik lze uvést, že na Benešovsku počet klientů roste, nevzniká ale výrazný převis poptávky nad nabídkou, proti např. Voticím. Nejzadluženější obcí, dle rozhovorů, jsou Bukovany. Zároveň bylo v rozhovorech sděleno, že tzv. oddlužení klienti v Benešově příliš nevyužívají. V této oblasti by mohlo být příležitostí poskytování dluhového poradenství v tzv. dvojkových obcích, a to díky projektu jednoho z poskytovatelů. Podmínkou by bylo přidělení prostor a finančních příspěvků, alespoň na část cestovních nákladů a nákladů na mzdy pracovníků.

Mimoto se v území poradenství zaměřuje na rodinné psychologické poradenství, které se poskytuje obecně lidem v nepříznivé sociální situaci, tzn. jedincům, párům, rodičům, rodinám apod. Oblasti řešení jsou zejména výchovné problémy, práce s narušenou komunikací partnerů apod.

4.3.2 Odmítání zájemců

Víceméně všichni oslovení poskytovatelé se shodli, že zájemce o služby neodmítají, pouze ze zákonných důvodů. Určitou výjimkou je azylový dům, jehož současné zabezpečení neumožňuje poskytnout službu obětem domácího násilí v akutním ohrožení. Z hlediska kapacity lze konstatovat, že v současné době odpovídá potřebám území.

4.3.3 Financování

Oblast financování je z pohledu poskytovatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi vnímána jako problematická.

Dochází k tomu, že finanční prostředky přicházejí v různou dobu daného roku, mnohdy až v 2. či 3. měsíci. To má za následek výpadky financování, které brání garantovanému zajištění služeb.

Nejistota financování je problémem i z hlediska personálního zajištění, tzn. nestabilita financování služeb vede v důsledku k nestabilním pracovním týmům (odcházení pracovníků z důvodů nízkých příjmů, výpadků financování, dlouhá doba výběrových řízení apod.).

Poskytovatelé se také potýkají s účelovým vázáním finančních prostředků kraje, které jim brání použít je na potřebné náklady. Řešením by mohlo být, kdyby malé procento dotací zůstalo tzv. nevázané a poskytovatelé by ho mohli použít volně dle potřeby. Dalším řešením by mohlo být rozhodnutí obcí nepřipojovat se k pověření kraje a poskytovat finanční prostředky mimo tzv. vyrovnávací platbu.

Některým poskytovatelům chybí finanční prostředky na provozní náklady typu provoz služebního automobilu, vzdělávání, nájemné.

Zároveň si řada oslovených poskytovatelů stěžovala na zvyšující se administraci související s vyúčtováním finančních prostředků.

4.3.4 Spolupráce

Obecně je pozitivně vnímána spolupráce s městem Benešov, zejména se Odborem sociálních věcí a zdravotnictvím, ale také s městy Vlašim a Votice. Jako bezproblémová, až na názor jednoho z poskytovatelů, se také jeví spolupráce s Úřadem práce. V několika rozhovorech byla pozitivně hodnocena spolupráce s MAS Bláník.

Několik poskytovatelů se také pozitivně vyjádřilo ke komunikaci s Krajským úřadem Středočeského kraje.

Jeden z poskytovatelů by přivítal častější setkávání v oblasti náhradní rodinné péče s odvoláním na přínosná setkávání v rámci lokálního síťování MPSV, dále i s řediteli a jinými zástupci škol. V této oblasti by byla také přínosná intenzivnější spolupráce neziskových organizací s KÚ Středočeského kraje v oblasti přípravy pěstounů a propojení uvedených organizací s nimi.

Jiný poskytovatel realizuje v území využívaná multidsiciplinární setkání.

Co se týče návazných služeb, v některých případech se poskytovatelé potýkají s dlouhými čekacími dobami, např. v pedagogicko – psychologických poradnách, SPC či specializovaných službách (jmenován byl Nautis – Národní ústav pro autismus). V ostatních případech byla spolupráce s návaznými službami hodnocena velmi pozitivně.

4.4 Cílová skupina: Osoby ohrožené sociálním vyloučením

4.4.1 Kapacita a dostupnost služeb

Na osoby ohrožené sociálním vyloučením se v území ORP Benešov zaměřuje především některé služby Pečovatelské služby okresu Benešov, dále organizace Magdaléna, o.p.s. s terénními programy a kontaktním centrem a některé sociální služby uvedené v předchozích kapitolách, zejména působící v oblasti poradenství. Z hlediska forem se jedná o terénní, ambulantní i pobytové služby.

27

Terénní a ambulantní programy pro dospělé zahrnují práci s osobami bez přístřeší a uživateli návykových látek jak v terénu, tak v nízkoprahovém denním centru či pro uživatele návykových látek v kontaktním centru.

Z hlediska osob bez přístřeší se jedná jak o osoby v produktivním, tak v před seniorským či seniorským věku. Ztráta bydlení je u většiny spojená s užíváním návykových látek, u řady klientů se objevuje i psychiatrické onemocnění. Tito lidé nemají návyky běžného denního režimu, nesplňují podmínky pro přiznání starobního důchodu, žijí v různých garážích, půdách, sklepích, nechávají se zaměstnávat většinou pouze na příležitostných brigádách. Jak vyplývá z rozhovorů, každým rokem mírně narůstá počet žen bez domova, dále narůstá počet mužů, kteří nemají jinou možnost než život na ulici (z domova byli vyhozeni partnerkou). U žen taková situace nenastává, tzn. nebývají vyhozeni partnery na ulici. Dalším zajímavým jevem je spojení starších osob, které jsou na celoroční život na ulici a užívání návykových látek zvyklé, a „nových“ klientů, kteří se k nim připojí. Jelikož ale nejsou na takový způsob života zvyklí, dochází často k jejich úmrtí.

Typickým uživatelem návykových látek na Benešovsku je muž v produktivním věku užívající injekčně pervitin. Specifikem regionu je navíc významný výskyt makových polí, díky kterým uživatelé na pervitinu sezónně přecházejí na opiátovou drogu, což zcela mění jejich chování, projevy apod. a v důsledku i nastavenou sociální práci. Řada uživatelů návykových látek se překrývá s osobami bez domova. Jinou skupinou vyskytující se v území jsou patologičtí hráči, tedy tzv. nelátkové závislosti. Dle sdělení poskytovatele služeb pro uživatele návykových látek lze právě do budoucna předpokládat snížení počtu látkových závislostí a naopak nárůst nelátkových.

Terénní a ambulantní služby pro drogově závislé poskytuje v ORP Magdaléna, o.p.s. Pravidelně dojíždějí za klienty do Benešova, Vlašimi a Říčán, dále také do Votic a Týnce nad Sázavou. Problémem je realizace služby v Sázavě, kde se organizaci doposud nepodařilo proniknout do místní komunity uživatelů. Řešením by byl intenzivnější pravidelný terén, na který jí ale chybí kapacita. Nejčastější službou v kontaktním centru je výměna injekčního materiálu, potravinový a hygienický servis, dále i poradenství, včetně tzv. vysokoprahovějšího pro rodiny a dlouhodobější či motivované klienty. Dále poskytují i testování na infekční nemoci.

Terénní a ambulantní služby pro osoby bez přístřeší poskytuje v území Pečovatelská služba okresu Benešov. V současné době pracují zejména s klienty z města Benešov (cca 60% klientů), dále z okresu Benešov (konkrétně Čerčany, Votice, Týnec nad Sázavou, Sázava apod., cca 20% klientů), dalších 10% je ze Středočeského kraje a 10% z Prahy (s vazbou k místnímu území).

Specifikem jsou klienti z Votic, kteří nevyžadují žádnou pomoc, kterou by jim služba mohla poskytnout, a raději se stahují do větších měst. Dále se v rámci ambulantní služby potýká poskytovatel s fenoménem nechuti starších a mladších klientů společně sdílet jeden prostor. Problém vyřešil otevřením druhé kontaktní místnosti, díky čemuž jsou uvedené skupiny oddělené.

Specifické je i poskytování služeb v malých obcích, kdy se na poskytovatele obrazejí starostové s žádostí o poskytnutí pomoci místnímu obyvateli v neuspokojivých sociálních podmínkách. Často se ale ukáže, že zde funguje sousedská solidarita, uvedený člověk je tak ve stávajícím prostředí reálně zajištěn a nemá o službu zájem. Často se jedná o lidi v před seniorském či seniorském věku.

Pobytové služby pro osoby bez přístřeší v území poskytuje také Pečovatelská služba okresu Benešov, a to noclehárnu a azylový dům. Spádovost noclehárny je obdobná terénnímu programu, u azylového domu je to 90% klientely z ORP Benešov. Kapacita noclehárny je 10 lůžek pro muže a 4 pro ženy, v zimě je významně využívána možnost teplých židlí. Současná kapacita poptávku zcela nepokrývá, kvalifikovaná potřeba je navýšení o 6 míst pro muže. Azylový dům disponuje 6 lůžky pro muže a 1 pro ženu, umožňuje pobyt i párům. Ani kapacita této služby poptávku zcela nepokrývá, kvalifikovaná potřeba je navýšení o 2 místa pro muže a 1 místo pro ženu.

Problematická je návaznost služeb na azylový dům, kdy se poskytovateli výjimečně daří umístění klientů např. do domu s pečovatelskou službou (DPS). Dále není pro klienty reálně možné požádat o obecní byt, např. na bytovém odboru MěÚ Benešov, a to vzhledem k potřebné kauci. Nedisponují totiž finančními prostředky na její složení a ocitají se tak bez perspektivy. S tím souvisí již zmíněný chybějící systém prostupného bydlení v území.

Dalším problémem pro obě skupiny uživatelů je chybějící dostupná psychiatrická péče.

S užíváním alkoholu či jiných návykových látek také souvisí chybějící záchytné oddělení pro osoby pod vlivem, které nekontrolují své chování. Situace v území je alarmující, v současné době tyto klienty přijímá nemocnice, kde ale dochází k napadání personálu. Nejbližší oddělení se nacházejí v Příbrami, Kladně a v Mladé Boleslavi, čímž narůstají náklady na převoz. Řešením by bylo vybudování záchytné stanice či lůžkového oddělení v území.

Na druhou stranu zde poměrně úspěšně funguje dluhové poradenství, dále byla pro lidi bez domova otevřena svépomocná skupina, kterou v současné době pravidelně navštěvuje 9 klientů. Pro uživatele

návykových látek také funguje tréninkové zaměstnávání přímo o poskytovatele terénních programů a kontaktního centra.

4.4.2 Odmítání zájemců

Všichni oslovení poskytovatelé se shodli, že zájemce o služby neodmítají, pouze ze zákonných důvodů, nejčastěji zájemce mimo cílovou skupinu (odkazují na jiné služby) nebo z důvodu naplněné kapacity.

4.4.3 Financování

Poskytovatelé by přivítali finanční stabilitu s dlouhodobým výhledem, která by jim umožnila stabilnější personální zajištění, respektive možnost finančního ohodnocení pracovníků.

Zároveň si poskytovatelé stěžují na zvyšující se administraci související s podáváním žádostí o finanční příspěvky, s jejich vyúčtováním a se statistickým vyhodnocováním.

4.4.4 Spolupráce

Obecně je pozitivně vnímaná spolupráce s městem Benešov, zejména se Odborem sociálních věcí a zdravotnictvím, dále i s Úřadem práce, městskou policií či s většinou návazných služeb.

V oblasti závislostí jsou více využívány, respektive nabízené, AT poradny v Praze, a to i z důvodu větší anonymity.

Nedaří se ani spolupráce s místními psychiatry. Důvodem je jejich malý počet a přetíženost.

5 Shrnutí hlavních zjištění

- Významně nedostatečná je kapacita a dostupnost psychiatrické péče, a to pro všechny cílové skupiny.
- V území ORP Benešov je zvýšená poptávka po službě domova pro seniory, to samé se týká poptávky po specializovaných lůžkách v domovech se zvláštním režimem (např. pro lidi s Alzheimerovou či Parkinsonovou chorobou).
- Dále v území chybí dostatek krátkodobých lůžek (pobytová odlehčovací služba), ambulantní služba denního stacionáře, dostatečná kapacita osobní asistence.
- Problematickou oblastí je vzájemná spolupráce služeb sociální péče. V několika rozhovorech zaznělo, že služby se střídají u stejných klientů, ale vzájemně nekomunikují. Obecně lze konstatovat, že zde chybí dostatečná kapacita terénních služeb, bez ohledu na jejich druh, případně zajištění jejich vzájemné koordinace.
- V oblasti terénních služeb pro osoby se zdravotním postižením poskytuje v území službu osobní asistence pro děti s postižením jeden poskytovatel. Službu ovšem aktuálně poskytuje v území pouze jedné rodině s dítětem, jelikož o ni není zájem. Zároveň v rozhovorech s poskytovateli zaznělo, že tato služba pro děti v území zcela chybí. Z toho tedy vyplývá, že v území chybí dostatečná vzájemná informovanost poskytovatelů a rodin a bylo by vhodné se na tuto oblast více zaměřit.
- Terénní odlehčovací služby nabízí v území dva poskytovatelé, jsou však určeny dospělým od 19 let, nemohou je tedy využívat rodiny s dětmi.
- O něco příznivější je v ORP Benešov oblast podpory osob se zdravotním postižením při uplatnění na trhu práce a v samostatném bydlení.
- Na Benešovsku roste počet klientů v exekuci, nevzniká ale výrazný převis poptávky nad nabídkou, proti např. Voticím. Nejzadluženější obcí, dle rozhovorů, jsou Bukovany. Zároveň bylo v rozhovorech sděleno, že tzv. oddlužení klienti v Benešově příliš nevyužívají. V této oblasti by mohlo být příležitostí poskytování dluhového poradenství v tzv. dvojkových obcích, a to díky projektu jednoho z poskytovatelů. Podmínkou by bylo přidělení prostor a finančních příspěvků, alespoň na část cestovních nákladů a nákladů na mzdy pracovníků.
- Zadluženost se týká i mladých lidí opouštějících nějakou formu ústavní péče. Dluhy se týkají zejména mobilních operátorů, zdravotního pojištění, půjček apod. Dluhy také vznikají na útěku, kdy jsou klienti povinni hradit náklady výjezdů a soudního řízení.
- Terénní a ambulantní služby pro drogově závislé poskytuje v ORP Magdaléna, o.p.s. Pravidelně dojíždějí za klienty do Benešova, Vlašimi a Říčan, dále také do Votic a Týnce nad Sázavou. Problémem je realizace služby v Sázavě, kde se organizaci doposud nepodařilo proniknout do místní komunity uživatelů. Řešením by byl intenzivnější pravidelný terén, na který jí ale chybí kapacita.
- S užíváním alkoholu či jiných návykových látek také souvisí chybějící zachytné oddělení pro osoby pod vlivem, které nekontrolují své chování. Situace v území je alarmující, v současné době tyto klienty přijímá nemocnice, kde ale dochází k napadání personálu. Nejbližší oddělení se nachází v Příbrami, Kladně a v Mladé Boleslavi, čímž narůstají náklady na převoz. Řešením by bylo vybudování zachytné stanice či lůžkového oddělení v území.
- Pobytové služby pro osoby bez přístřeší v území poskytuje také Pečovatelská služba okresu Benešov, a to noclehárnu a azylový dům. Kapacita noclehárny je 10 lůžek pro muže a 4 pro ženy, v zimě je významně využívána možnost teplých židlí. Současná kapacita poptávku zcela nepokrývá, kvalifikovaná potřeba je navýšení o 6 míst pro muže. Azylový dům disponuje 6 lůžky pro muže a 1 pro

ženu, umožňuje pobyt i párům. Ani kapacita této služby poptávku zcela nepokrývá, kvalifikovaná potřeba je navýšení o 2 místa pro muže a 1 místo pro ženu.

- Na druhou stranu zde poměrně úspěšně funguje dluhové poradenství, dále byla pro lidi bez domova otevřena svépomocná skupina, kterou v současné době pravidelně navštěvuje 9 klientů. Pro uživatele návykových látek také funguje tréninkové zaměstnávání přímo o poskytovatele terénních programů a kontaktního centra.
- Z pohledu poskytovatelů sociálních služeb v území zcela chybí některé služby pro rodiny s dětmi. Jedná se zejména o služby dětského psychiatra či dětského psychologa, respektive zde chybí centrum duševního zdraví či pobytová služba pro psychiatricky nemocné mladé lidi, mimoto i dostatečná kapacita sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi či intenzivnější terapeutická podpora rodin v náhradní rodinné péči. Práce s rodinami, např. v náhradní rodinné péči, ve finančním ohrožení, v ohrožení domácím násilím apod., zde sice probíhá, ale pouze ve formě odborného sociálního poradenství.
- Diakonie ČCE nyní v rámci jednoho projektu poskytuje službu odpovídající sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi a je připravena v její realizaci pokračovat. Podmínkou je ale navýšení kapacity v Krajské síti sociálních služeb. Zároveň v území působí organizace Statek Vlčkovice, o.p.s., která má zaregistrované sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a poskytuje sanaci rodiny v rámci sociálně-právní ochrany dětí jedné rodině z ORP Benešov. V případě navýšení kapacit je organizace připravena služby rozšířit. Tím by došlo i k částečnému pokrytí stávající poptávky v území, viz výše.
- V oblasti práce s dětmi a mládeží je problematické doučování, kdy na Benešovsku neexistuje alternativa, jak poskytovat doučování dětem, u kterých to rodiče sami nezvládají z důvodů vlastních znalostí či z nedostatku financí. Sociální služba by neměla být realizátorem doučování, měla by pouze poskytovat klientům podporu při zvládání školních povinností, např. formou hledání možností doučování, výzvy školám, aby jej zajistily apod.
- Do budoucna lze předpokládat, že se budou snižovat kapacity domů na půl cesty. Nahrazeny by ale měly být startovacími byty, respektive nějakým typem dostupného bydlení.
- V území funguje řada sociálních služeb, které poskytují odborné sociální poradenství rodinám v různých životních situacích.
- V oblasti domácího násilí významně chybí práce s agresory, a to nejenom v ORP Benešov.
- Problematickou je pro všechny poskytovatele oblast financování. Jedním z problémů je malá ochota obcí podílet se na financování sociálních služeb, které jsou poskytovány jejich občanům. Příspěvky obcí, pokud vůbec jsou, jsou často pouze symbolické. Zároveň si řada poskytovatelů stěžovala na zvyšující se administraci související s vyúčtováním finančních prostředků.
- Oblast financování úzce souvisí s personálním zajištěním, respektive s hrazením mzdových nákladů. Vzhledem k nízkému finančnímu ohodnocení pracovníků v přímé práci je velmi komplikované získat nové pracovníky. To brání i rozvoji služeb, zajištění jejich dostupnosti apod.
- Poskytovatelé se také potýkají s účelovým vázáním finančních prostředků kraje, které jim brání použít je na potřebné náklady. Řešením by mohlo být, kdyby malé procento dotací zůstalo tzv. nevázané a poskytovatelé by ho mohli použít volně dle potřeby. Dalším řešením by mohlo být rozhodnutí obcí nepřipojovat se k pověření kraje a poskytovat finanční prostředky mimo tzv. vyrovnávací platbu.
- Pozitivním příkladem financování v území je grantový systém fungující na Voticku, kde malé obce z území do tohoto systému přispívají a poskytovatelé nejsou nuceni podávat jednotlivé žádosti na uvedené obce, podávají pouze jednu a jsou jim poskytnuty finanční prostředky na celé území.

- V oblasti spolupráce je obecně pozitivně vnímaná spolupráce s městem Benešov, zejména s Odborem sociálních věcí a zdravotnictvím, dále s Úřadem práce, Českou správou sociálního zabezpečení, městskou policií či s návaznými službami.
- Dalším pozitivem spolupráce, který se váže k lidem se zdravotním postižením v území, jsou pravidelná setkávání tzv. mini týmů s místními psychiatry, na kterých poskytovatelé sociálních služeb konzultují se souhlasem klientů jejich případy z pohledu sociálního i zdravotního.
- Jeden z poskytovatelů by přivítal častější setkávání v oblasti náhradní rodinné péče s odvoláním na přínosná setkávání v rámci lokálního síťování MPSV.

6 Přílohy

Příloha č. 1

Tabulka: Přehled poskytovatelů a sociálních služeb poskytovaných v ORP Benešov

Název poskytovatele služby	Adresa poskytovatele	Druh SSL
ALZHEIMER HOME z.ú.	nám. T. G. Masaryka 615, 251 67 Pyšely	domov se zvláštním režimem
CERPOS - Dům na půl cesty	Nová pražská 399, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	Dům na půl cesty
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Hábova 1571/22, Praha 13-Stodůlky, 155 00 Praha 515	Raná péče
Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.	Vlašimská 1922, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	odborné sociální poradenství
		osobní asistence
		sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Centrum sociálních služeb Tloskov	Tloskov 1, 257 56 Neveklov	denní stacionáře
		domovy pro osoby se zdravotním postižením
		odlehčovací služby
		Raná péče
	Bezručova 928, Beroun-Město, 266 01 Beroun 1	sociální rehabilitace
Cesta integrace, o.p.s.	Masarykovo náměstí 1, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	chráněné bydlení
Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy	Benešovská 507, 258 01 Vlašim	odborné sociální poradenství
	Piaristická kolej Benešov, Masarykovo nám. 1, 256 01 Benešov	azylový dům
	Benešovská 507, 258 01 Vlašim	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Diakonie ČCE - středisko Praha	Vlachova 1502/20, Praha 13 - Stodůlky, 155 00 Praha 515	raná péče
Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii	Miskovice 30, 285 01 Miskovice u Kutné Hory	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
		sociální rehabilitace
Domov pro seniory Pyšely	nám. T. G. Masaryka 1, 251 67 Pyšely	domovy pro seniory
Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb	Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb	domovy pro seniory
Domov seniorů Jankov, poskytovatel sociálních služeb	Školní 161, 257 03 Jankov	domovy pro seniory
		domovy se zvláštním režimem
		odlehčovací služby
Domov seniorů Vojkov, poskytovatel sociálních služeb	Vojkov 1, 257 53 Vrchotovy Janovice	domovy pro seniory
		domovy se zvláštním režimem

Domov ve Vlašimi, poskytovatel sociálních služeb	Blanická 1089, 258 01 Vlašim	domov pro seniory
EDA cz, z.ú.	Filipova 2013/1, Praha 11-Chodov, 148 00 Praha 414	raná péče
Farní charita Starý Knín	náměstí Jiřího z Poděbrad 47, 262 03 Nový Knín	pečovatelská služba
Farní charita Vlašim	Lidická 1715, 258 01 Vlašim	odborné sociální poradenství
		osobní asistence
		pečovatelská služba
		sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
HEWER, z.s.	Černokostelecká 2020/20, Praha 10-Strašnice, 100 00 Praha 10	osobní asistence
Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice	Odlochovice 1, 257 03 Jankov	domovy pro osoby se zdravotním postižením
		chráněné bydlení
Sen pro SEN, s.r.o.	Javorník 43, 257 22 Čerčany	domovy pro seniory
Magdaléna, o.p.s.	Nová pražská 399, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	kontaktní centra
	Na Bezděkově 2004, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
	Husovo nám. 472, 258 01 Vlašim	odborné sociální poradenství
	Nová pražská 399, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	terénní programy
Městys Divišov	Horní náměstí 21, 257 26 Divišov	pečovatelská služba
Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje	Máchova 400, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	odborné sociální poradenství
Oblastní charita Kutná Hora	Palackého náměstí 320, Kutná Hora - Vnitřní Město, 284 01 Kutná Hora 1	raná péče
Pečovatelská služba okresu Benešov	Malé Náměstí 2006, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	pečovatelská služba
		nízkoprahová denní centra
		azylové domy
		noclehárny
proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.	Masarykovo náměstí 1, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	terénní programy
Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska z. s. okresní organizace Benešov	Vlašimská 1922, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	intervenční centra
Rozum a Cit, z. s.	Na Výsluní 2271/4, Říčany, 251 01 Říčany u Prahy	odborné sociální poradenství
RUAH, o.p.s.	Tyršova 2061, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	odlehčovací služby
	Nová pražská 399, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	odborné sociální poradenství

Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	F. V. Mareše 2056, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	sociální rehabilitace
		podpora samostatného bydlení
Sanatorium Lotos s.r.o.	Ostředek 1, 257 24 Chocerady	domovy se zvláštním režimem
Správa uprchlických zařízení MVČR	Poštovní 2079, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	odborné sociální poradenství
Statek Vlčkovice	Vlčkovice 1, Neustupov, 257 03 Jankov	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Benešov	Vlašimská 1921, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Terapeutické centrum Modré dveře	náměstí Smiřických 39, 281 63 Kostelec nad Černými Lesy	sociální rehabilitace
	Tyrše a Fügnera 105/7 Radošovice 251 01 Říčany u Prahy	krizová pomoc
		sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
TŘI, o.p.s.	Sokolská 584, 257 22 Čerčany	odborné sociální poradenství
		odlehčovací služby
		odlehčovací služby
		centra denních služeb
Villa Vallila, z.ú.	Červený Újezd 32, 257 88 Červený Újezd u Votic	chráněné bydlení
		odlehčovací služby
VLTAWIA s.r.o.	Malé Náměstí 1700, Benešov, 256 01 Benešov u Prahy, Vrchotovy Janovice 152, 257 53 Vrchotovy Janovice	odborné sociální poradenství

Zdroj: Vlastní šetření, 2019.

Příloha č. 2

Tabulka: Přehled poskytovatelů SSL pro jednotlivé cílové skupiny

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	6	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Magdaléna, o.p.s.
		Rozum a Cit, z. s.
		Villa Vallila, z.ú.
		VLTAWIA s.r.o.
Etnické menšiny	5	Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Rozum a Cit, z. s.
		VLTAWIA s.r.o.
Imigranti a azylanti	3	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Farní charita Vlašim
		Správa uprchlických zařízení MV ČR
Oběti domácího násilí	5	Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Farní charita Vlašim
		proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.
Oběti obchodu s lidmi	1	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
Oběti trestné činnosti	5	Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Farní charita Vlašim
		proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.
Osoby bez přístřeší	4	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Farní charita Vlašim
		Pečovatelská služba okresu Benešov
		VLTAWIA s.r.o.
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	2	CEPROS - Dům na půl cesty
		Farní charita Vlašim
Osoby komerčně zneužívané	3	Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		VLTAWIA s.r.o.

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	3	Magdaléna, o.p.s.
		Pečovatelská služba okresu Benešov
		VLTAWIA s.r.o.
Osoby s chronickým duševním onemocněním	8	ALZHEIMER HOME z.ú.
		Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Domov seniorů Jankov, poskytovatel sociálních služeb
		Domov seniorů Vojkov, poskytovatel sociálních služeb
		Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
		Sanatorium Lotos s.r.o.
		Terapeutické centrum Modré dveře, z. ú.
		VLTAWIA s.r.o.
Osoby s chronickým onemocněním	7	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Farní charita Vlašim
		Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje
		Pečovatelská služba okresu Benešov
		RUAH, o.p.s.
		TŘI, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.
Osoby s jiným zdravotním postižením	5	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Farní charita Vlašim
		Oblastní charita Kutná Hora
		TŘI, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Osoby s kombinovaným postižením	14	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Praha
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		EDA cz, z.ú.
		Farní charita Vlašim
		HEWER, z.s.
		Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice
		Oblastní charita Kutná Hora
		Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska z. s. okresní organizace Benešov
		RUAH, o.p.s.
		Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
		TŘI, o.p.s.
		Villa Vallila, z.ú.
Osoby s mentálním postižením	12	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Centrum sociálních služeb Tlokov
		Diakonie ČCE - středisko Praha
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Farní charita Vlašim
		HEWER, z.s.
		Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice
		Oblastní charita Kutná Hora
		Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
		Terapeutické centrum Modré dveře, z. ú.
		Villa Vallila, z.ú.

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Osoby s tělesným postižením	12	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Praha
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
		Farní charita Vlašim
		HEWER, z.s.
		Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje
		Oblastní charita Kutná Hora
		Pečovatelská služba okresu Benešov
		Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Benešov
		TŘI, o.p.s.
Osoby se sluchovým postižením	4	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
		Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		HEWER, z.s.
		Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska z. s. okresní organizace Benešov

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Osoby se zdravotním postižením	21	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
		Domov seniorů Jankov, poskytovatel sociálních služeb
		Farní charita Starý Knín
		Farní charita Vlašim
		HEWER, z.s.
		Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice
		Městys Divišov
		Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje
		Oblastní charita Kutná Hora
		Pěčovatelská služba okresu Benešov
		Rozum a Cit, z. s.
		RUAH, o.p.s.
		Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
		Sanatorium Lotos s.r.o.
		Sen pro SEN, s.r.o.
		TŘI, o.p.s.
		Villa Vallila, z.ú.
Osoby se zrakovým postižením	3	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		EDA cz, z.ú.
		HEWER, z.s.
Osoby v krizi	8	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Farní charita Vlašim
		Magdaléna, o.p.s.
		Pěčovatelská služba okresu Benešov
		Terapeutické centrum Modré dveře, z. ú.
		VLTAWIA s.r.o.
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	4	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Magdaléna, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	7	Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Farní charita Vlašim
		Magdaléna, o.p.s.
		Pečovatelská služba okresu Benešov
		VLTAWIA s.r.o.
Pachatelé trestné činnosti	3	Farní charita Vlašim
		Magdaléna, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.
Rodiny s dítětem/děťmi	13	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
		Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Praha
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		EDA cz, z.ú.
		Městys Divišov
		Oblastní charita Kutná Hora
		Rozum a Cít, z. s.
		RUAH, o.p.s.
		Statek Vlčkovice, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.

Cílová skupina	Počet poskytovatelů SSL	Poskytovatel sociální služby
Senioři	22	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.
		Cesta integrace, o.p.s.
		Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
		Dítě a kůň, Z. s. - Sdružení pro hipoterapii
		Domov pro seniory Pyšely
		Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
		Domov seniorů Jankov, poskytovatel sociálních služeb
		Domov seniorů Vojkov, poskytovatel sociálních služeb
		Domov ve Vlašimi, poskytovatel sociálních služeb
		Farní charita Starý Knín
		Farní charita Vlašim
		HEWER, z.s.
		Městys Divišov
		Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje
		Pečovatelská služba okresu Benešov
		Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska z. s. okresní organizace Benešov
		RUAH, o.p.s.
		Sanatorium Lotos s.r.o.
		Sen pro SEN, s.r.o.
		Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Benešov
		TŘI, o.p.s.
		VLTAWIA s.r.o.

Zdroj: Vlastní šetření, 2019

